

Zlín

8. dubna 2024

STÁTNÍ POZEMKOVÝ ÚŘAD

Ing. Svatava MARADOVÁ, MBA

SMOČR

8. dubna 2024

OBSAH

- PŘEDSTAVENÍ STÁTNÍHO POZEMKOVÉHO ÚŘADU
- POZEMKOVÉ ÚPRAVY A KRAJINOTVORBA
- MONITORING EROZE ZEMĚDĚLSKÉ PŮDY
- PŘEVZETÍ POZEMKŮ NIV

STÁTNÍ POZEMKOVÝ ÚŘAD

- Zřízen ke dni 1. ledna 2013 na základě zákona č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu.

POZEMKOVÉ
ÚPRAVY

BPEJ
MONITORING
EROZE

PŘEVODY
A SMĚNY
NEMOVITOSTÍ

SPRÁVA MAJETKU
VČETNĚ
VH DĚL

RESTITUCE

0 25 50 75 100 km

POZEMKOVÉ ÚPRAVY A KRAJINOTVORBA

NÁSTROJE PRO OCHRANU A TVORBU KRAJINY

- **MMR**
územní plánování
 - kraje, obce
- **MŽP**
Operační program životního prostředí
 - kraje, obce
- **MZe**
Program rozvoje venkova, Společná zemědělská politika
 - Lesy ČR, Povodí
 - **SPÚ – POZEMKOVÉ ÚPRAVY**

KOMPETENCE SPÚ

- **inženýrské činnosti:**
 - v oblasti vodního hospodářství krajiny, protierozní ochrany půd, ÚSES
 - v oblasti dopravní infrastruktury a katastru nemovitostí (tvorba digitální katastrální mapy)
- **rozhodování ve správním řízení:**
 - definování dlouhodobé rozvojové koncepce konkrétního území s reflektováním místních specifických podmínek a s cílem prokazatelného rozvoje a udržitelného hospodaření ve venkovském prostoru

POZEMKOVÉ ÚPRAVY „jako komplexní nástroj rozvoje venkova“

- zákon č. 139/2002 Sb.
- reagují na společenský a ekonomický vývoj i vývoj klimatu

PROSTOROVÉ
USPOŘÁDÁNÍ
POZEMKŮ

NAROVNÁNÍ
VLASTNICKÝCH
PRÁV

REALIZACE
SPOLEČNÝCH
ZAŘÍZENÍ

PODKLAD
ÚZEMNÍHO
PLÁNOVÁNÍ

„Pozemkovými úpravami se ve veřejném zájmu prostorově a funkčně uspořádávají pozemky, scelují se nebo dělí a zabezpečuje se jimi přístupnost a využití pozemků a vyrovnání jejich hranic tak, aby se vytvořily podmínky pro racionální hospodaření vlastníků půdy.

V těchto souvislostech původní pozemky zanikají a zároveň se vytvářejí pozemky nové, k nimž se uspořádávají vlastnická práva a s nimi související věcná břemena.

Současně je cílem pozemkových úprav **zajištění podmínek pro zlepšení kvality života ve venkovských oblastech** včetně napomáhání diverzifikace hospodářské činnosti a zlepšování konkurenceschopnosti zemědělství, **zlepšení životního prostředí**, ochranu a zúrodnění půdního fondu, lesní hospodářství a vodní hospodářství zejména v oblasti snižování nepříznivých účinků povodní a sucha, řešení odtokových poměrů v krajině a **zvýšení ekologické stability krajiny.**“

KATASTRÁLNÍ MAPY V PROCESU POZEMKOVÝCH ÚPRAV „PŘED“ a „PO“

POZEMKOVÉ ÚPRAVY „jako komplexní nástroj rozvoje venkova“

POVODNĚ A PŘÍVALOVÉ DEŠTĚ

VODOHOSPODÁŘSKÁ OPATŘENÍ

nádrže
poldry
ochranné hráze

SUCHO

RETENČNÍ A AKUMULAČNÍ ZAŘÍZENÍ

mokřady, rybníky
akumulační nádrže
revitalizace toků

DEGRADACE PŮDY

PROTIEROZNÍ OPATŘENÍ

protierozní meze, průlehy,
zasakovací pásy, terasy,
záchytné příkopy, větrolamy,
zatravnění

ZPŘÍSTUPNĚNÍ KRAJINY

REALIZACE POLNÍCH CEST

polní cesty s ozeleněním
cesty pro farmáře
cesty pro rekreace

EKOSTABILIZAČNÍ OPATŘENÍ

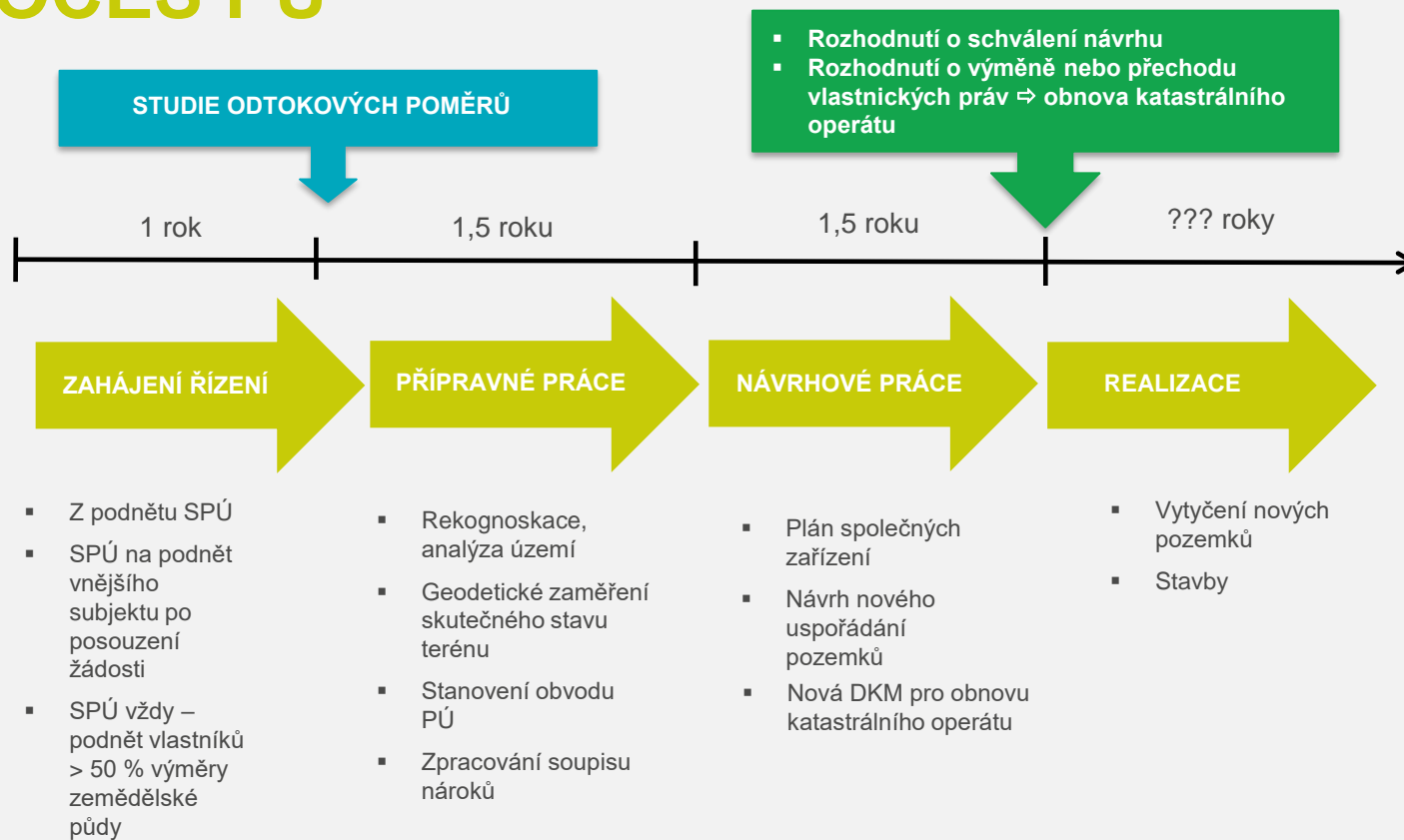
ÚSES

biokoridory a biocentra,
interakční prvky
doprovodná zeleň

PLÁN SPOLEČNÝCH ZAŘÍZENÍ

PROCES PÚ

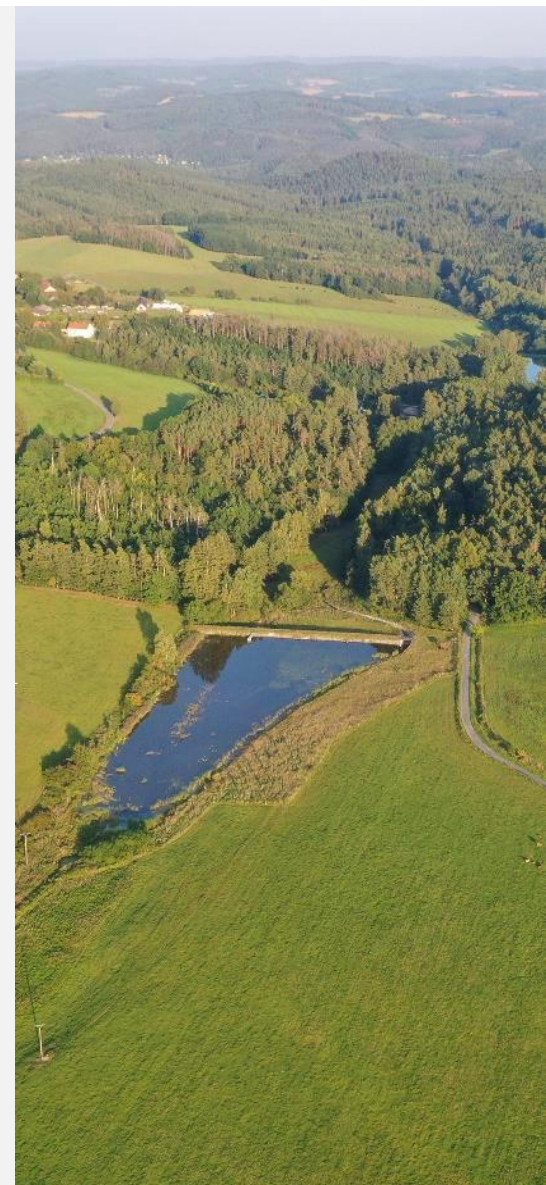

POZEMKOVÉ ÚPRAVY „v číslech“

- v ČR 13 076 katastrálních území – PÚ dokončeny na 46,5 % k.ú.
- výměra ZPF v ČR – 4 200 tis. ha
 - pozemkové úpravy ukončeny na 40,7 % ZPF
 - na 11,8 % jsou ve stavu rozpracovanosti

FORMA	UKONČENÉ	VÝMĚRY (HA)
Komplexní	3 080	1 398 804,00
Jednoduché	3 011	313 659,27

FORMA	AKTUÁLNĚ ROZPRACOVANÉ (UZAVŘENÁ SOD)	VÝMĚRY (HA)
Komplexní	1 038	491 584,28
Jednoduché	68	7 283,02

POZEMKOVÉ ÚPRAVY „v číslech“

- od roku 1991 vynaloženo téměř **34,5 mld. Kč** na návrhy pozemkových úprav a následné realizace
- z toho od vzniku SPÚ (2013) jde o částku **20,6 mld. Kč**

OPATŘENÍ V KRAJINĚ	VODOHOSPOD	PROTIEROZNÍ	EKOLOGICKÁ	ZPŘÍSTUPNĚNÍ P.
1991 - 2023	859,37 ha	940,49 ha	1 984,63 ha	4 057,28 km
2013 - 2023	444,07 ha	286,89 ha	599,63 ha	1 971,28 km

POZEMKOVÉ ÚPRAVY „v číslech“

REALIZOVANÁ OPATŘENÍ V ROCE 2023

ZLÍNSKÝ KRAJ

POBOČKA	ZPŘÍSTUPNĚNÍ P. km	PROTIEROZNÍ ha	VODOHOSPOD. ha	EKOLOGICKÁ ha
CELKEM	14,572	7,83	16,52	3,65
Kroměříž	3,774	0,00	2,15	1,50
Uherské Hradiště	0,997	1,12	8,50	1,47
Vsetín	1,271	0,00	0,00	0,00
Zlín	8,53	6,71	5,87	0,69

PŘÍKLADY ZREALIZOVANÝCH OPATŘENÍ

REVITALIZAČNÍ OPATŘENÍ NA PRAVÉM BŘEHU HOLOMNĚ, K. Ú. DRSLAVICE

Plocha hladiny poldru - 50 300 m²
Objem vody v nádrži - 8 800 m³
Objem vody v mokřadu - 2700 m³
Otevřený náhon - délka 315,39 m
Dvě tůně pro obojživelníky
Polní cesty - délka 1 222 m
Výsadba 236 ks stromů, 522 ks keřů,
120 ks vodních a mokřadních rostlin

KPÚ pro Zlínský kraj, pobočka Uherské
Hradiště
Realizace: 04/2019 – 04/2020
Náklady na realizaci: 28 236 956- Kč vč. DPH

Jedná se o multifunkční soubor opatření zahrnující protipovodňovou ochranu obce Drslavice, posílení ekologických funkcí krajiny a zvýšení biodiverzity území, a také zajištění zpřístupnění pozemků. Realizace zahrnuje ochranný poldr, vodní nádrž, otevřený náhon, mokřad, dvě tůně a dvě polní cesty. V rámci vegetačních úprav byla provedena výsadba nových dřevin, vodních a mokřadních rostlin a zatravnění okolních pozemků

VODOHOSPODÁŘSKÁ OPATŘENÍ V K.Ú. VÍTONICE

KPÚ pro Zlínský kraj, pobočka Kroměříž

Realizace: 11/2018 - 11/2019

Náklady na realizaci: 20 500 164,- Kč vč. DPH

Retenční nádrž:

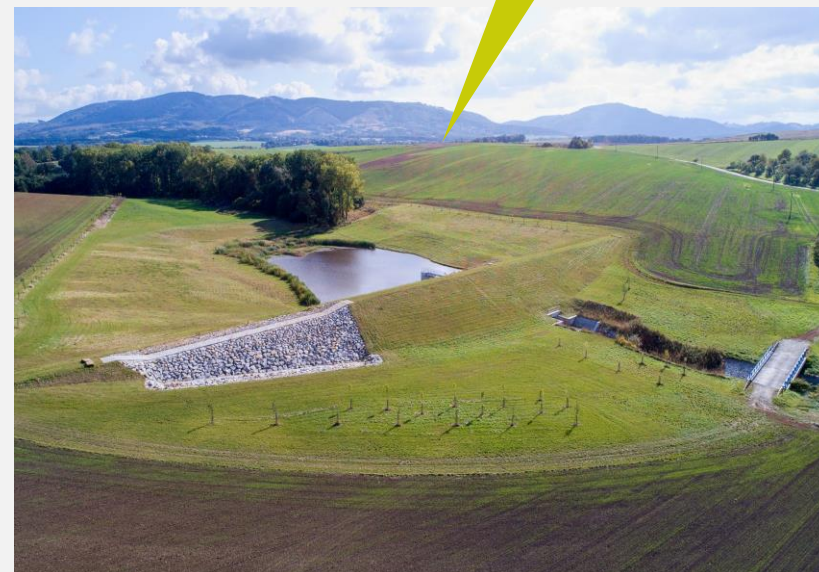
- stálé nadržení 3 000 m³
- max. objem 215 100 m³

LBC 1:

- 218 ks dřevin

Most M2:

- délka 11,7 m
- šířka 5 m

Jedná se o polyfunkční komplex opatření s charakterem protipovodňové ochrany obce Vítonice. Účelem retenční nádrže je transformace povodňové vlny tak, aby bylo vypouštěno neškodné množství vody, které nezpůsobí v okolí škody a ochrání pozemky a nemovitosti v intravilánu obce, zároveň došlo k vytvoření zátopové plochy přírodě blízkého charakteru. Přirozeně vytvořená litorální zóna nádrže přispěla k výraznému zlepšení biodiverzity území - stala se hnízdištěm mnoha ptačích druhů a obojživelníků. Součástí návrhu opatření je i realizace výsadby lokálního biocentra LBC1, která pozitivně začleňuje retenční nádrž do krajiny.

ZÁCHYTNÉ MEZE V K.Ú. TLUMAČOV NA MORAVĚ

Jedná se o systém protierozních opatření, záchytné meze doplněné záchytnými příkopů a oboustrannou významnou výsadbou dřevin. Opatření působí jako trvalá překážka soustředěného povrchového odtoku, zvyšuje biodiverzitu zájmového území a má velký význam také z hlediska krajinně estetického.

Soustava protierozních mezí (příkopů):
protierozní mez ZM2 – část 1 dl. 548 m
protierozní mez ZM2 – část 2 dl. 263 m
protierozní mez ZM3 – část 1 dl. 209 m
protierozní mez ZM3 – část 2 dl. 297 m
protierozní mez ZM3 – část 3 dl. 150 m
protierozní mez ZM4 dl. 85 m
Výsadba souhrnně: 2547 ks stromů a keřů

KPÚ pro Zlínský kraj, pobočka Zlín

Realizace: 08/2020 - 11/2021

Náklady na realizaci: 8 694 407,94 Kč vč. DPH

MONITORING EROZE

- projekt SPÚ a Výzkumného ústavu meliorací a ochrany půdy
- evidenční nástroj pro sledování účinnosti zemědělských dotačních politik
- nástroj ochrany ZPF a využití v procesu PÚ
- systém závislý na hlášení
- od 1. 7. 2021 účinná vyhláška č. 240, o ochraně zemědělské půdy před erozí

<http://me.vumop.cz>

PŘEVODY A PRODEJ POZEMKŮ MĚSTŮM A OBCÍM

zákon č.503/2012
Sb., „o SPÚ“

zákon
č.229/1991 Sb.
„o půdě“

zákon
č.92/1991 Sb.
„o velké
privatizaci“

zákon
č.219/2000 Sb.,
„o majetku
státu“

zákon
č.139/2002 Sb.,
„o
pozemkových
úpravách“

FORMY PŘEVODŮ NA OBCE

BEZÚPLATNÉ

§7 z. 503/2012 Sb. – VPS, komunikace, zeleň, pozemky pod budovami nebo stavbami obce

z. 92/1991 Sb. – pod komunikacemi

z. 219/2000 Sb. – ve veřejném zájmu

ÚPLATNÉ

ostatní převody dle zákona

§ 8 z. 503/2012 Sb. – zákonná povinnost pro města a obce!

SMĚNY A PRODEJE

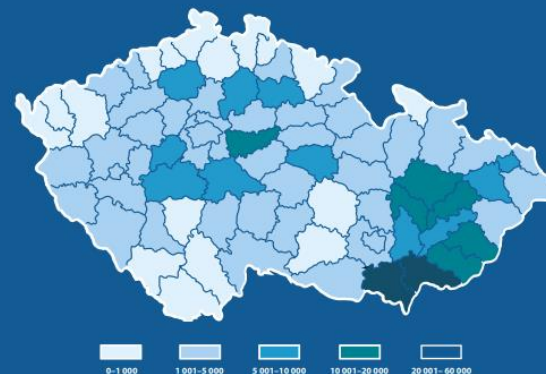
- SMĚNY (§3 z. 503/2012 Sb.)
 - nenárokový převod
 - náhradou nabízené pozemky:
 - zemědělsky využitelné – nezanedbaná zemědělská půda
 - nesmí být vyloučen z případného převodu (práva třetích osob)
 - dle účelu směny – stanoven poměr pozemků požadovaných a pozemků náhradních
 - cenové podmínky:
 - dle dalšího nakládání s pozemky, které náhradou SPÚ získá
- PRODEJ (§17, odst. 3 písm. c) z. 229/1991 Sb.)
 - v naléhavých případech může požádat subjekt, který má právo uskutečnit výstavbu:
 - podle územního souhlasu,
 - podle územního rozhodnutí o umístění stavby,
 - podle stavebního povolení,
 - podle veřejnoprávní smlouvy,
 - na základě ohlášení stavby stavebnímu úřadu.
 - pozemek o max. výměře 1000 m²
 - ocenění cenou obvyklou i cenou zjištěnou – použije se vyšší

PŘEVZETÍ POZEMKŮ NIV

- cca 70 000 pozemků s výměrou téměř 25 000 ha
- zemědělské pozemky dle druhu pozemku (včetně spol. podílu, ale mimo pozemky v MZCHU a pozemky s duplicitou)
- pozemky ve zjednodušené evidenci – ÚZSVM došetří druh pozemku a potom případný převod
- hromadné přepisy po kat. pracovištích připraví ÚZSVM (vzor zápisu bude dohodnut mezi ústředími)
- předpoklad převodu březen až září 2024
- v případě zjištění že skutečný stav neodpovídá stavu v KN, může SPÚ od zápisu (jeho části) odstoupit a uzavřít s ÚZSVM souhlasné prohlášení o změně příslušnosti zpět na ÚZSVM
- vymáhání bezdůvodného obohacení bude řešit SPÚ zpětně jen k 1.1. 2024 za celou dobu

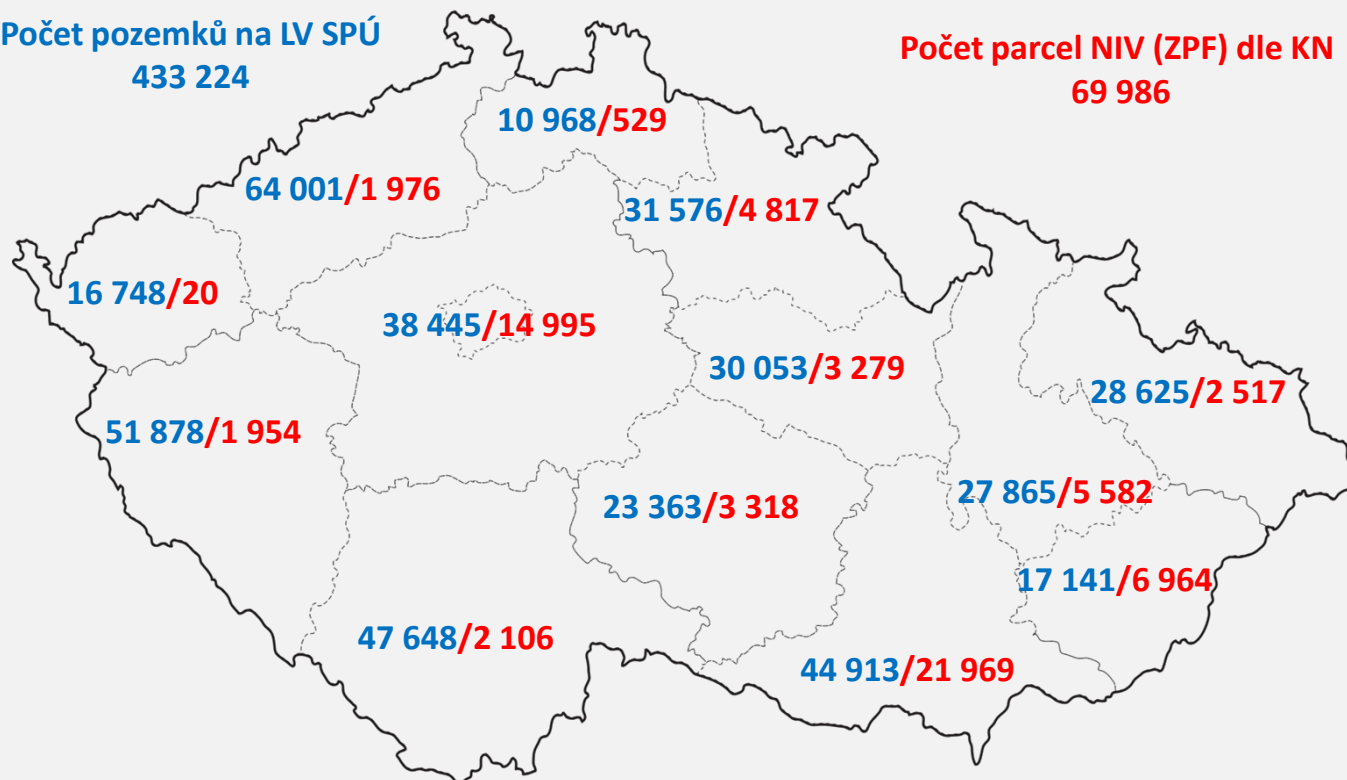

Celkový počet neidentifikovaných položek v ČR

Počet pozemků na LV SPÚ
433 224

Počet parcel NIV (ZPF) dle KN
69 986

JAK BUDOU NABYTÉ POZEMKY VYUŽITY?

Tvorba rezervy státních pozemků pro realizaci rozvojových programů státu

Pozemkové úpravy a řešení problémů sucha a zadržování vody v krajině

Vydávání náhradních pozemků podle zákona 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku

Vyřizování nárokových žádostí obcí, krajů a vlastníků stavem

Směny pozemků

Pacht pozemků

SPOUPRÁCE SE SAMOSPRAVOU

Jakou aktivitu potřebujeme k naší činnosti od samospráv?

- výkupy realizované obcí nebo městem
- výkupy SPÚ (komunikace s občany – osvěta, potřebnost)
- podpora činnosti SPÚ (kraje, obce, sdružení, mikroregiony)
- Krajské úřady, obce (prostorová analýza území, odborná stanoviska)
- rozvoj území
- prevence dopadu klimatických změn
- estetické a rekreační funkce

DĚKUJI ZA POZORNOST

www.spucr.cz

www.zitkrajinou.spucr.cz